

Enerjimizi Yurtdışında Bir Vanaya Bağımlı Hale Getiren Politikalara İtiraz Ediyoruz

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) 47. Dönem Yönetim Kurulu'nca, doğalgaz temininde yaşanan kısıntıyla ilgili yapılan açıklamada, "Enerjide temel politika verimlilik yerine ithal fosil yakıt tüketimi olarak belirlenirse, bir vanaya ve o vanayı tutan ele muhtaç olunması kaçınılmazdır" denildi. Açıklamada, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın enerji tüketim miktarıyla övünmeyi bırakıp, enerji verimliliği politikalarını bir an önce uygulaması gerektiği belirtildi.

İran teknik arıza gerekçesiyle 20 Ocak'tan itibaren 10 gün süreyle Türkiye'ye gaz akışını durduracağı'nı açıklamıştır. Enerji Bakanlığı'nın, aralarında elektrik üreticilerinin de olduğu sanayi kuruluşlarına gönderdiği yazıda ise ikinci bir emre kadar Günlük Gaz Çekiş miktarının yüzde 60'a düşürüldüğü bildirilmiştir.

Ülkemiz son yirmi yılda "enerji ihtiyacı" söylemi ile gittikçe derinleşen bir enerji bağımlılığına sürüklenmiş ve daha fazla üretim, daha fazla tüketim sarmalına girmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) verilerine göre 1990 yılında 52.5 Milyon Ton Eşdeğer Petrol (MTEP) olan enerji talebi 2000 yılında 80.5 MTEP, 2010 yılında 105.8 MTEP, 2020 yılında da ise 147.2 MTEP'e yükselmiş, ithal kaynak oranı ise bu süre içerisinde yüzde 52'den yüzde 70'e çıkmıştır.

Türkiye'nin enerji üretimini arttırmak için enerji tüketimini arttıracak politikalara yönelmesi enerji bağımlısı bir ülke durumuna gelmesine neden olmuştur. Enerji bağımlılığı nedeniyle ülkemiz bugün enerji ihtiyacının yüzde 80'den fazlasını fosil yakıtlardan karşılar hale gelmiştir.

Enerjide temel politika verimlilik yerine ithal fosil yakıt tüketimi olarak

belirlenirse, bir vanaya ve o vanayı tutan ele muhtaç olunması kaçınılmazdır.

Ülkemizin enerji arz güvenliğini yurt dışında bir vanaya bağımlı hale getiren enerji politikalarının geldiği nokta üretim kısıtlaması ile halkımızın soğukta ve karanlıkta kalmasıdır. EMO her fırsatta temel enerji politikamızın enerji verimliliği ve enerji yoğunluğunun düşürülmesi olarak kurgulanması gerektiğini söyledi, söylüyor.

Bilindiği üzere Enerji Verimliliği Kanunu (EVK) 2007 yılında yayımlandı. Bu kanun kapsamında, Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği (BEP), Enerji İle İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmelik gibi sanayiden, ulaşım, konuta bir dizi alanda verimlilik sağlayacak ikincil mevzuatlar çıkarıldı. Ancak bu mevzuatların gereği yapılmak yerine fosil kaynaklara dayalı aşırı tüketim sürekli pompalandı.

Bununla da kalınmadı, ülkenin enerji verimliliği yol haritasını çizen en önemli kurumu olan Elektrik İşleri Etüt İdaresi önce Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü olarak değiştirildi, sonra da bir kararname ile kapatıldı, konusunda uzman, bilgi birikim ve donanımlı personel başka kurumlara gönderildi. Binalarda Enerji

kullanım izni almış olan yaklaşık 12 milyon mevcut binadan yaklaşık yüzde 3'ünün EKB aldığı anlaşılmaktadır. Doğal gazın yüzde 40'ının konutlarda tüketildiği göz önüne alındığında BEP yönetmeliğinin gerekleri yapılsaydı bugün kesinti yapılması gereken doğalgaz miktarının yarısı zaten tasarruf edilmiş olacaktır.

Ülkemizin esas sorunu enerji arz güvenliği değil, ithal kaynak bağımlısı aşırı tüketim politikalarıdır.

ETKB'nin enerji tüketim miktarıyla övünmeyi bırakıp, enerji verimliliği politikalarını bir an önce uygulamayı hatırlaması, öğrenmesi gerekir.

Ağırlaşan kış koşullarında komşu ülkelere doğalgaz temininde kesintiler daha önce de yaşanmıştır. Gerçek kesinti sebeplerinin ne olduğu, bundan sonra da olup olmayacağı kamuoyuna açıklanmalıdır. Bilindiği üzere fahiş elektrik zamlarının yapıldığı 31 Aralık 2021 gecesi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından ülkemizin spot piyasalara mahkum olduğu itiraf edilmişti. Doğalgaz temininde yaşanan bu belirsizlik elektrik birim fiyatlarının tavan seviyesine yükselmesine neden olmuştur. Soğukları donarak geçirmek üstelik bunun için üste para vermek halkımızın kaderi olamaz.

Bu nedenle bir kez daha;

Önce enerji verimliliği,

Önce halka ucuz ve kaliteli enerji temini,

Önce halkın sağlığı diyoruz.

	Enerji Talebi Milyon TEP	Artış Milyon TEP	Artış %	İthal Kaynak %
1990	52,5			% 52,1
2000	80,5	27,5	% 52	% 66,7
2010	105,8	25,3	% 31	% 70
2020	147,2	41,4	% 39	% 70

Performans Yönetmeliği 6 kez ertelendi. EVK ve BEP Yönetmeliği'nin yayımlanmasından bu yana 2011 yılından önce yapı